

SVEBRA INFORMERAR

Betydelsen av tredjeparts-certifiering av säkerhetsprodukter

Fastställd 2005-09-24 Utgåva 1:1

Branschföreningen SVEBRA, Svenska Brandsäkerhetsföretag publicerar två typer av dokument. SVEBRA INFORMERAR (SV-INF) och SVEBRA RIKTLINJER (SV-RI). Skillnaden är att SV-INF är en sammanfattning medan SV-RI är en riktlinje för företag som jobbar med brandsäkerhet men också organisationer och företag som köper in sådana tjänster och produkter.

Syfte med tredjeparts-certifiering

Under senaste åren har många nya standarder på brandområdet utarbetats av CEN. Standarderna är gemensamma inom hela EU och ersätter successivt tidigare svenska standarder. Normalt är de nya reglerna frivilliga och det är ofta upp till säljaren och kunden att avtala om standarden skall gälla i det enskilda fallet.

Det finns följaktligen ingen myndighet eller organisation som automatiskt kontrollerar om produkten uppfyller kraven i en standard eller om tillverkarens uppgifter är riktiga. Många standarder omfattar inte heller regler för hur provning och godkännande skall ske eller verifieras. En annan försvårande omständighet är att trots att standarderna är gemensamma är översättningar och tillämpningar olika i skilda delar av Europa. Som exempel kan nämnas att det i Sverige finns speciella krav på köldhårdighet för vissa typer av brandsläckare.

Tyvärr saknar ofta kunden erforderlig kompetens för att säkerställa relevanta krav, avgöra om produkten motsvarar dessa eller fastställa om produkten uppfyller tillämplig standard.

Många kunder lever kvar i uppfattningen att tvingande myndighetskrav reglerar egenskaper och ställer minimikrav som säkerställer en god funktion. Man utgår därför ifrån att alla produkter som marknadsförs uppfyller dessa krav.

Tyvärr blir den olyckliga följden av detta missförstånd att många produkter som inte uppfyller de krav som man rimligen kan ställa på en säkerhetsprodukt ändå upplevs som ”godkända” av kunder och brukare.

En enkel och tillförlitlig metod att säkerställa att en produkt uppfyller relevanta krav, tex enligt gällande standard, är att de verifieras av ett oberoende organ så kallad tredjeparts-certifiering.

Det är först i kombination med en tredjeparts-certifiering som man med fog kan hävda att en produkt är ”godkänd” enligt tillämplig standard. Ett framgångsrikt exempel på tredjeparts-certifiering är SIS-märkning av handbrandsläckare enligt den svenska standarden. Myndigheter och försäkringsbolag har genom att hänvisa till standarden och SIS-märkningen på ett enkelt sätt kunnat föreskriva alternativt rekommendera brandsläckare som uppfyller relevanta krav.

Hur genomförs tredjeparts-certifiering

Certifieringen genomförs av en fristående och oberoende part till exempel SIS, SAQ, SP (Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut) eller liknande organisationer.

Certifieringsorganet kontrollerar och säkerställer att produkten uppfyller standardens krav. Provningsrapporter kontrolleras så att all provning har skett enligt standarden. Ofta omfattar certifieringen också krav på

kvalitetssäkring och löpande inspektioner av verksamheten. Syftet är att säkerställa att även produkter ur löpande produktion uppfyller kraven.

Om produkten uppfyller kraven tillåts någon form av märkning till exempel SIS- eller P-märke.

För att få certifiera produkter måste certifieringsorganet stå under kontroll av SWEDAC och vara ackrediterat för produktområdet.

Vilka produkter kan certifieras

Inom brandredskapsområdet finns standarder och möjlighet till certifiering på följande områden.

Produkt	Standard	Certifieringsorgan
Brandsläckare	SS-EN 3	SIS/DNV
Brandposter	SS-EN 671-1	SP
Brandslang	SS 2840	SIS/DNV
Skumsläckmedel	NT Fire 023	SP

Fördelar med certifiering

- Produkten är konstruerad enligt standard och uppfyller vissa minimikrav så att funktionen säkerställs
- Produkterna håller en högre och jämnare kvalitet
- Certifieringen innebär i allmänhet att andra tvingande myndighetsföreskrifter uppfylls till exempel krav på behållargodkännande på brandsläckare. Risken minimeras för att försäljningen skall ske i strid med gällande produktansvars- och produktsäkerhetslagstiftning
- I många fall föreskriver försäkringsbolag att produkten ska vara certifierad. Det gäller till exempel för brandsläckare som monteras i anläggningsmaskin, fritidsbåt, vid heta arbeten mm. Om kravet inte uppfylls kan eventuell ersättning utebli eller sättas ner
- Sjöfartsverket, Vägverket och andra myndigheter har i vissa fall krav eller lagstiftning som anger att produkten skall vara certifierad.